

ČÍTANIA
PRI AKATISTE
ZA POŽEHNANIE RODÍN

*Gréckokatolícka farnosť
Drienica
2014*

NA ÚVOD

Milí priatelia, Váš príbytok navštívila ikona Svätej rodiny a máte možnosť prežiť pri nej posvätné chvíle pri spoločnej alebo aj osobnej modlitbe.

Odporúčame, aby ste sa na začiatok pomodlili úvodné modlitby z Akatistu požehnanie rodín (Požehnaný Boh náš... a nasledujúce po Otče náš...) a pred prvou piesňou (alebo ktorú si vyberiete – môžete sa ich modliť na pokračovanie) ste si prečítali aspoň jedno čítanie k danej piesni a za čítaniami sa pomodlili prvú pieseň. A takto môžeme pokračovať pri ďalších piesňach. Na záver sa pomodlite záverečnú modlitbu Akatistu a prepustenie.

Prajeme Vám krásne chvíle pri tejto modlitbe plné pokoja a lásky.

Otec Milan, Váš brat na ceste

ČÍTANIA PRI PRVEJ PIESNI

Čítanie z Prvej knihy Mojžišovej

(o stvorení sveta: A bolo to dobré) (1,1- 2,4)

Na počiatku stvoril Boh nebo a zem. Zem však bola pustá a prázdna, tma bola nad priepasťou a Duch Boží sa vznášal nad vodami.

Tu povedal Boh: „Buď svetlo!“ a bolo svetlo. Boh videl, že svetlo je dobré; i oddelil svetlo od tmy. A Boh nazval svetlo „dňom“ a tmu nazval „nocou“. A nastal večer a nastalo ráno, deň prvý.

Potom Boh povedal: „Buď obloha uprostred vôd a staň sa delidlom medzi vodami a vodami!“ I urobil Boh oblohu a oddelil vody, ktoré boli pod oblohou, od vôd, ktoré boli nad oblohou. A stalo sa tak. A Boh nazval oblohu „nebom“. A nastal večer a nastalo ráno, deň druhý.

Potom Boh povedal: „Vody, ktoré ste pod nebom, zhromaždite sa na jedno miesto a ukáž sa súš!“ A stalo sa tak. A Boh nazval súš „zemou“ a zhromaždište vôd nazval „morom“. A Boh videl, že je to dobré. Tu Boh povedal: „Zem, vyžeň trávu, rastliny s plodom semena a ovocné stromy, prinášajúce plody, v ktorých je ich semeno podľa svojho druhu na zemi.“ A stalo sa tak. Zem vyhnala trávu a rastliny s plodom semena podľa svojho druhu i stromy, prinášajúce ovocie, v ktorom je ich semeno podľa svojho. A Boh videl, že je to dobré. A nastal večer a nastalo ráno, deň tretí.

Tu Boh povedal: „Buďte svetlá na nebeskej oblohe na oddeľovanie dňa od noci! A buďte na znamenie pre obdobia, dni a roky! I buďte svetlami na nebeskej oblohe, aby ste osvetľovali zem!“ A stalo sa tak. A Boh urobil dvoje veľkých svetiel: väčšie, aby vládlo nad dňom, a menšie, aby vládlo nad nocou, a aj hviezdy. Umiestnil ich na nebeskej oblohe, aby osvetľovali zem a aby vládli nad dňom a nad nocou a oddeľovali svetlo od tmy. A Boh videl, že je to dobré. A nastal večer a nastalo ráno, deň štvrtý.

Tu Boh povedal: „Vody, hemžite sa množstvom živých tvorov, a okrídlené tvory, lietajte ponad zem na nebeskej oblohe!“ A Boh stvoril veľké morské zvieratá a všetky živočíchy, ktoré sa hýbu a hemžia vo vode podľa svojho druhu, ako i všetky okrídlené lietajúce tvory podľa svojho druhu. A Boh videl, že je to dobré. Boh ich požehnal a povedal: „Plodte a množte sa a naplňte morské vody, aj vtáctvo nech sa rozmnožuje na zemi!“ A nastal večer a nastalo ráno, deň piaty.

Potom Boh povedal: „Zem, vydaj živé bytosti podľa svojho druhu: dobytkov, plazy a divú zver podľa svojho druhu!“ A stalo sa tak. Boh urobil di-

vú zver podľa svojho druhu, dobytok podľa svojho druhu i všetky plazy podľa svojho druhu. A Boh videl, že je to dobré.

Nato Boh povedal: „Urobme človeka na náš obraz a podľa našej podoby! Nech vládne nad rybami mora i nad vtáctvom neba i nad dobytkom a divou zverou a nad všetkými plazmi, čo sa plazia po zemi!“

A stvoril Boh človeka na svoj obraz, na Boží obraz ho stvoril, muža a ženu ich stvoril.

Boh ich požehnal a povedal im: „Plodte a množte sa a naplňte zem! Podmaňte si ju a panujte nad rybami mora, nad vtáctvom neba a nad všetkou zverou, čo sa hýbe na zemi!“

Potom Boh povedal: „Hľa, dávam vám všetky rastliny s plodom semena na povrchu celej zeme a všetky stromy, majúce plody, v ktorých je ich semeno: nech sú vám za pokrm! Všetkým zverom zeme a všetkému vtáctvu neba i všetkému, čo sa hýbe na zemi, v čom je dych života, (dávam) všetku zelenú trávu. A stalo sa tak. A Boh videl všetko, čo urobil, a hľa, bolo to veľmi dobré. A nastal večer a nastalo ráno, deň šiesty.

Takto boli ukončené nebo a zem a všetky ich voje. V siedmy deň Boh skončil svoje diela, ktoré urobil. A v siedmy deň odpočíval od všetkých diel, ktoré urobil. I požehnal siedmy deň a zasvätil ho, lebo v ňom odpočíval od všetkých diel, ktoré Boh stvoril a urobil. Taký je pôvod neba a zeme, keď boli stvorené.

Alebo:

Čítanie z Prvej knihy Mojžišovej

(o hriechu prvých ľudí) (2,8 – 17; 3,1-14.16-17.20)

V tom čase Pán, Boh, vysadil na východe, v Edene, raj a tam umiestnil človeka, ktorého utvoril. A Pán, Boh, dal vyrásť zo zeme stromom všetkých druhov, na pohľad krásnym a na jedenie chutným, i stromu života v strede raja a stromu poznania dobra a zla. Z Edenu vytekala rieka, ktorá mala zavlažovať raj, a rozdeľovala sa odtiaľ a tvorila štyri toky. Meno prvého je Pišon. To je ten, čo obteká celú krajinu Havilah, kde sa vyskytuje zlato, a zlato tej zeme je rýdze. Tam sa nachodí aj bdélium a kameň ónyx. Meno druhej rieky je Gihon. Tá obteká celú zem Kuš. Meno tretej je Hidekel (čiže Tigris). Tá tečie naproti Asýrii. A štvrtá rieka je Perát (čiže Eufrat).

I vzal Pán, Boh, človeka a umiestnil ho v raji Edenu aby ho obrábal a strážil. A Pán, Boh, prikázal človekovi: „Zo všetkých stromov raja môžeš

jesť. Zo stromu poznania dobra a zla však nejedz! Lebo v deň, keď by si z neho jedol, istotne zomrieš.

No had bol ľstivejší ako všetky poľné zvieratá, ktoré urobil Pán, Boh, a vrazil žene: „Naozaj povedal Boh: „Nesmiete jesť z nijakého rajského stromu!?“ Žena odpovedala hadovi: „Z ovocia rajských stromov môžeme jesť, ale o ovocí stromu, ktorý je v strede raja nám Boh povedal: „Nejedzte z neho, ani sa ho nedotýkajte, aby ste nezomreli!“ - Tu povedal had žene: „Nie, nezomriete, ale Boh vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvorí sa vám oči a vy budete ako Boh, budete poznať dobro a zlo.“ - A žena videla, že strom je na jedenie chutný, na pohľad krásny a na poznanie vábivý, nuž vzala z jeho ovocia a jedla, dala aj svojmu mužovi, čo bol s ňou, a on tiež jedol.

I otvorili sa obom oči a spoznali, že sú nahí. Zošili figové listy a urobili si zásterky. A potom, keď počuli hlas Pána, Boha, ktorý sa za denného vánku prechádzal po záhrade, skryl sa Adam i jeho žena pred Pánom, Bohom, medzi stromami záhrady.

I zavolať Pán, Boh, Adama a povedal mu: „Kde si?“ On odpovedal: „Počul som tvoj hlas v záhrade, nuž bál som sa, lebo som nahý a preto som sa skryl.“ Vrazil mu: „Kto ťa upozornil, že si nahý?! Jedol si azda zo stromu, z ktorého som ti jesť zakázal?!“ Adam odpovedal: „Žena, ktorú si mi dal na pomoc, tá mi dala zo stromu a ja som jedol.“ Potom povedal Pán, Boh, žene: „Prečo si to urobila?!“ A ona odpovedala: „Had ma naviedol, i jedla som.“

Tu povedal Pán, Boh, hadovi:

„Preto, že si to urobil, prekliaty budeš medzi všetkým dobytkom a medzi všetkou poľnou zverou!

Žene povedal:

„Veľmi rozmnožím tvoje trápenia a ťarchavosť; v bolesti budeš rodiť deti, a hoci budeš po mužovi túžiť, on bude vládnuť nad tebou.“

„A Adamovi povedal: „Preto, že si počúval hlas svojej ženy a jedol si zo stromu, o ktorom som ti prikázal: „Nesmieš z neho jesť!“, nech je prekliata zem pre teba; s námahou sa z nej budeš živiť po všetky dni svojho života!“

Adam nazval svoju ženu menom Eva (*čiže* Život), lebo sa stala matkou všetkých žijúcich.

Alebo:

Čítanie z Prvej knihy Mojžišovej

(o spravodlivom Noemovi a potope sveta) (6,9- 7,1)

Toto je Noemova história: Noe bol najspravodlivejší a najbežuhonnejší muž medzi svojimi súčasníkmi. Noe viedol bohumilý život. Noemovi sa narodili traja synovia: Sem, Cham a Jafet. Zem však bola skazená pred Bohom, zem bola plná nerestí. I videl Boh, že zem je veľmi skazená, lebo všetko ľudstvo blúdilo na svojej ceste.

Tu povedal Boh Noemovi: „Predo mnou nastal koniec všetkému, čo má telo, lebo zem je preplnená ich nepravosťou a ja ich zničím aj so zemou. Urob si koráb z cyprusového dreva, v korábe urob priehrady a zvnútra i zvonka ho vymaž smolou! A postav ho takto: tristo laktov bude jeho dĺžka, päťdesiat laktov jeho šírka a tridsať laktov jeho výška. Na korábe sprav aj otvor na jeden lakeť, urob ho hore dookola! Aj dvere daj na bok korába a urob spodné, stredné a vrchné poschodie. Lebo ja privediem na zem vody potopy, aby som zničil každé telo, v ktorom je dych života pod nebom. Všetko, čo je na zemi, zahynie. S tebou však uzavriem zmluvu: do korába vojdeš ty i tvoji synovia, tvoja žena aj ženy tvojich synov s tebou. A z každého druhu živočíchov vezmeš do korába po jednom páre, aby sa s tebou zachovali nažive, teda samca i samicu. Zo všetkých vtákov podľa svojho druhu, z dobytky podľa svojho druhu a z plazov podľa svojho druhu vojdú po dvoch do korába s tebou, aby mohli žiť. Ty však naber z každého jedla, čo sa jedáva, a vezmi so sebou! To bude tebe aj im za pokrm.“

A Noe urobil všetko tak, ako mu prikázal urobiť Boh.

Potom Pán povedal Noemovi: „Vojdi ty a celá tvoja rodina do korába, lebo som videl, že iba ty si spravodlivý predo mnou v tomto pokolení.“

ČÍTANIA PRI DRUHEJ PIESNI

Čítanie z Prvej knihy Mojžišovej

(o Abrahámovi a obetovaní Izáka) 12,1 – 4a; 22,1 - 18)

Tu Pán povedal Abramovi:

„Odíd' zo svojej krajiny, od svojho príbuzenstva a zo svojho otcovského domu do krajiny, ktorú ti ukážem. Urobím z teba veľký národ, požehnám

ťa a preslávim tvoje meno a ty budeš požehnaním. Požehnám tých, čo ťa budú žehnať, a preklájam tých, čo ťa budú preklínať! V tebe budú požehnané všetky pokolenia zeme!“

A Abram odišiel, ako mu rozkázal Pán.

Po týchto udalostiach Boh skúšal Abraháma a povedal mu: „Abrahám!“ On odpovedal: „Tu som.“ A on hovoril: „Vezmi svojho syna, svojho jediného syna Izáka, ktorého miluješ, a choď do krajiny „Morja“! Tam ho obetuj ako zápalnú obeť na jednom z vrchov, ktorý ti ukážem.“ Abrahám vstal včasráno, osedlal osla, zobral so sebou dvoch svojich sluhov a svojho syna Izáka a narúbal dreva na zápalnú obeť. Potom sa vybral na miesto, ktoré mu označil Boh.

Na tretí deň, keď Abrahám zdvihol oči, zďaleka uvidel to miesto. Tu Abrahám povedal svojim sluhom: „Vy ostaňte tu s oslom, ja a chlapec pôjdeme až tamto. Pomodlíme sa a vrátíme sa k vám.“ Potom vzal Abrahám drevo na zápalnú obeť a naložil ho na svojho syna Izáka; sám vzal oheň a nôž a takto šli obaja spolu. Tu povedal Izák svojmu otcovi Abrahámovi: „Otče!“ On mu odvetil: „Hľa, tu som, syn môj!“ A on mu povedal: „Drevo a oheň na zápalnú obeť je tu, kde však je baránok na zápalnú obeť?“ Abrahám mu odvetil: „Boh si už obstará baránka na zápalnú obeť, syn môj.“ A išli obaja spolu ďalej.

Keď došli na miesto, ktoré mu označil Boh, Abrahám tam postavil oltár, naukladal drevo, poviazol svojho syna Izáka a položil ho na oltár na drevo. Potom Abrahám siahol rukou a vzal nôž, aby zabil svojho syna. Vtedy naň zavolať Pánov anjel z neba: „Abrahám, Abrahám!“ On odpovedal: „Tu som.“ On mu povedal: „Nevystieraj ruku na chlapca a neubližuj mu! Teraz som totiž poznal, že sa bojíš Boha a neušetril si svojho jediného syna kvôli mne.“ Tu zdvihol Abrahám oči a uzrel barana, ktorý bol rohami zachytený v kroví. Abrahám podišiel, barana vzal a obetoval ho ako zápalnú obeť namiesto svojho syna. A Abrahám nazval toto miesto „Pán vidí“ a tak sa ešte aj dnes hovorí: „Na vršku Pán uvidí“.

Pánov anjel však aj druhý raz volal na Abraháma z neba: „Na seba samého prisahám - to je Pánov výrok -: Pretože si toto urobil a svojho syna, svojho jediného si neušetril predomnou, zahrniem ťa požehnaním a prenáramne rozmnožím tvoje potomstvo. Bude ho ako hviezd na nebi a ako piesku na morskom brehu. Tvoje potomstvo sa zmocní brán svojich nepriateľov a v tvojom potomstve budú požehnané všetky národy zeme preto, že si poslušol môj hlas.“

Alebo:

Čítanie z Prvej knihy Mojžišovej
(o hľadani nevesty pri Izáka) (24,34 - 51)

V tých dňoch Eleazar rozprával v dome Labana: „Ja som Abrahámov sluha. Pán bohato požehnal môjho pána, takže sa stal majetným. Dal mu ovce a dobytok, striebro a zlato, sluhov a slúžky, ťavy a osly. A Sára, žena môjho pána, porodila môjmu pánovi v starobe, ktorému on prenechal celé svoje imanie. Mňa však môj pán zaviazal prísahou: „Nevyberieš pre môjho syna ženu z kanaánskych dcér, v ktorých krajine bývam. Ale pôjdeš do domu môjho otca a k môjmu rodu, aby si môjmu synovi priviedol ženu.“ Keď som však svojmu pánovi povedal: „Možno žena nepôjde so mnou,“ vtedy mi povedal: „Pán, pred ktorého tvárou som kráčal, pošle s tebou svojho anjela, aby dal tvojej ceste priaznivý výsledok, aby si môjmu synovi priviedol ženu z mojej čeláde a z môjho rodu. Budeš však oslobodený od mojej kliatby, ak prídeš k mojim príbuzným a oni ti (ju) nedajú, vtedy budeš oslobodený od mojej kliatby.“

Keď som dnes prišiel k studni, hovoril som: Pane, Boh môjho pána Abraháma, kiežby si dožičil mojej ceste, ktorú konám, šťastný výsledok. Hľa, stojím pri vodnom prameni! Nech teda panna, ktorá príde po vodu a ktorej poviem: „Dajže sa mi napiť trochu vody zo svojho džbána“ a ona mi povie: „Len sa napi a načriem aj tvojim ťavám,“ je tá žena, ktorú Pán určil pre syna môjho pána. Ešte som ani nedokončil reč, keď vyšla Rebeka so svojím džbánom na pleciach, zišla k prameňu a načrela. Vtedy som jej povedal: „Dajže sa mi napiť!“ Ona rýchlo zložila svoj džbán a povedala: „Pi a napojím aj tvoje ťavy!“ I napil som sa a ona napojila aj ťavy. Potom som sa jej opýtal: „Čia si ty dcéra?“ A ona mi odpovedala: „Som dcéra Batuela, Nachorovho syna, ktorému ho porodila Melcha.“ Potom som jej založil do nosa krúžok a na ruky náramnice i padol som na kolená, poklonil som sa Pánovi a prosil som Pána, Boha môjho pána Abraháma, ktorý ma viedol po pravej ceste, aby som priviedol dcéru príbuzného môjho pána pre jeho syna. A teraz, ak chcete môjmu pánovi preukázať láskavosť a vernosť, dajte mi to vedieť, ak nie, (tiež) mi to dajte vedieť, aby som sa mohol dať napravo alebo naľavo.“

Laban a Batuel odpovedali takto: „Od Pána vyšla táto vec. My ti nemôžeme povedať ani áno, ani nie. Pozri, Rebeka je pred tebou, vezmi ju a choď! Nech sa stane ženou syna tvojho pána, ako hovoril Pán!“

ČÍTANIA PRI TRETEJ PIESNI

Čítanie z Prvej knihy Mojžišovej
(o Jakubovi a Ráchele) (29,1 – 20)

V tých dňoch sa Jakub vydal na cestu a šiel do krajiny synov Východu. I zadíval sa (raz) a hľa, na poli studňa a pri nej ležali tri krdle oviec, lebo z tejto studne napájavali stáda. Lenže kameň na otvore studne bol veľký a len keď ta zohnali všetky stáda, odvalovali kameň z otvoru studne a tak napájali ovce. Potom dávali kameň opäť na svoje miesto na otvor studne. Jakub sa ich opýtal: „Bratia moji, odkiaľ ste?“ Oni odvetili: „My sme z Haranu.“ Nato im povedal: „Poznáte Nachorovho syna Labana?“ Oni odpovedali: „Poznáme.“ A keď sa ich pýtal: „Vodí sa mu dobre, oni odvetili: „Dobre. Hľa, práve prichádza jeho dcéra Ráchel s ovcami.“ On im povedal: „Veď je ešte deň dosť dlhý a ešte nie je čas zohnať dobytok dovedna. Napojte ovce a nechajte sa im ešte popásť!“ A Oni však povedali: „To nemôžeme, kým nebudú zohnané dovedna všetky stáda. Až potom sa odvaluje kameň z otvoru studne a napájame stáda.“ Kým on s nimi rozprával, došla Ráchel s ovcami svojho otca. Ona ich totiž pásala.

Keď Jakub videl Ráchel, dcéru brata svojej matky Labana, a ovce brata svojej matky Labana, pristúpil a odvalil kameň z otvoru studne a napojil ovce matkinho brata Labana. Potom Jakub pobožkal Ráchel a začal hlasno plakať. A Jakub rozprával Ráchel, že je príbuzným jej otca a že je Rebekiným synom. Tu ona utekala a oznámila to svojmu otcovi. Keď Laban počul zvesť o Jakubovi, synovi svojej sestry, ponáhľal sa mu naproti, pobožkal ho a voviedol ho do svojho domu. A on vyrozprával Labanovi všetko, čo sa prihodilo. Tu mu povedal Laban: „Ty si naozaj moja kosť a moje mäso!“ A ostal uňho na mesiac.

Potom Laban hovoril Jakubovi: „Ty si môj príbuzný. Vari mi budeš zadarmo slúžiť? Povedz mi, aká má byť tvoja odmena?“ Laban mal dve dcéry: staršia sa volala Lia a mladšia Ráchel. Lia mala oči bez lesku, Ráchel však bola krásna i postavou i tvárou. Jakub sa zamiloval do Ráchel a pove-

dal: „Za tvoju mladšiu dcéru ti budem slúžiť sedem rokov. Laban odvetil: „Radšej ju dám tebe ako cudziemu mužovi. Ostaň pri mne!“ Tak Jakub slúžil za Ráchel sedem rokov a videlo sa mu to len niekoľko dní. Tak ju mal rád.

Alebo:

Čítanie z Prvej knihy Mojžišovej
(o Jozefovi a jeho snoch) (37,2 - 36)

Toto sú dejiny Jakubovej rodiny:

Jozef mal sedemnásť rokov a pásaval so svojimi bratmi ovce. Bol ešte chlapec, keď bol so synmi otcových žien Baly a Zelfy. A potom Jozef doniesol o nich otcovi zlé zvesti. Izrael miloval najviac zo všetkých synov Jozefa, lebo sa mu narodil v jeho starobe, a dával mu robiť pestrofarebnú tuniku. Keď jeho bratia videli, že ho má otec radšej ako všetkých ostatných synov, začali ho nenávidieť a neboli schopní prívetivo sa s ním rozprávať.

A keď mal raz Jozef sen a rozpovedal ho svojím bratom, znenávideli ho ešte väčšmi. Povedal im: „Počujte, aký som mal sen! Boli sme na poli zamestnaní viazaním snopov a tu sa môj snop postavil a ostal stáť. Tu sa vaše snopy postavili dokola a klaňali sa môjmu snopu!“ Bratia mu povedali: „Vari chceš nad nami kraľovať alebo panovať?“ A znenávideli ho ešte viac pre jeho sen a pre jeho reči.

A mal ešte iný sen a prezradil ho svojmu otcovi a svojim bratom. Hovoril: „Opäť som mal sen! Slnko, mesiac a jedenásť hviezd sa mi klaňalo.“ Toto rozprával svojmu otcovi a svojim bratom. A jeho otec mu robil výčitky a vravel mu: „Čo je to za sen, čo si mal? Hádam ja, tvoja matka a tvoji bratia prídeme a budeme sa ti klaňať až po zem?“ A jeho bratia žiarlili, ale otec si to zapamätal.

Raz odišli jeho bratia pásť ovce svojho otca k Sichemu. Vtedy povedal Izrael Jozefovi: „Tvoji bratia pasú pri Sicheme, chcem ťa poslať za nimi.“ On mu odpovedal: „Dobre, pôjdem.“ Na to mu povedal: „Len choď a pozri, či sa dobre vodí tvojim bratom a ovciam. A dones mi zvest!“ Tak ho poslal z hebronského údolia a došiel do Sichemu. Keď potom blúdil po poli, stretol istého muža, ktorý sa ho opýtal: „Kohože hľadáš?“ On odvetil: „Hľadám svojich bratov. Povedz mi, prosím, kde pasú?“ Muž mu povedal:

„Odišli odtiaľto ďalej, ale počul som ich hovoriť: „Podme do Dotainu!“ A Jozef šiel za svojimi bratmi a našiel ich v Dotaine.

Keď ho zďaleka zazreli, prv, ako k nim došiel, sa dohodli, že ho zabijú. Hovorili si medzi sebou: „Tamto ide snár! Podte, zabijeme ho a hodíme ho do cisterny! A povieme, že ho zožrala divá zver. Potom sa uvidí, čo značia jeho sny!“ Keď to počul Ruben, usiloval sa vyslobodiť ho z ich rúk a vravel: „Neberme mu život!“ A Ruben im vravel ďalej: „Nepreliievajte nijakú krv! Hodte ho do tej cisterny, čo je na pustine! Len nevzťahujte naň ruky!“ To preto, že ho chcel vyslobodiť z ich rúk a priviesť k svojmu otcovi. A len čo došiel Jozef k svojim bratom, zbliekli Jozefovi jeho tuniku, tú pestrofarbistú tuniku, čo mal na sebe, chytili ho a hodili do cisterny. Cisterna bola prázdna, voda v nej nebola. Potom si posadali a jedli a keď zdvihli oči videli, že prichádza karavána Izmaelitov od Galaádu. Ich ťavy boli obťažené balzomom, mastixovou živicom a ladanumom; boli s tým na ceste do Egypta. Tu povedal Júda svojim bratom: „Čo budeme mať z toho, keď nášho brata zahubíme a zatajíme jeho krv? Predajme ho radšej Izmaelitom a nevzťahujme naň svoje ruky! Ved' je to náš brat a naše vlastné telo!“ A jeho bratia súhlasili. Keď teda išli madiánski kupci okolo, vytiahli Jozefa z cisterny a predali ho za dvadsať strieborných Izmaelitom. A oni odvedli Jozefa do Egypta.

Keď sa Ruben vrátil k cisterne, Jozefa tam už nebolo. Roztrhol si šaty vrátil sa k svojim bratom a povedal: „Chlapca tu už niet! A kde sa ja podejem?“ Oni vzali Jozefovu tuniku, zabili kozľa a namočili tuniku do krvi. A po poslovi dali tuniku zaniest' svojmu otcovi s odkazom: „Toto sme našli. Pozri, či to je tunika tvojho syna alebo nie!“ Keď si to obzrel, povedal: „Tunika môjho syna! Divá zver ho zožrala! Roztrhaný, roztrhaný je Jozef!“ A Jakub si roztrhol šaty, obliekol si smútočný odev a dlhý čas smútil za svojím synom. Hoci sa namáhali všetci jeho synovia a dcéry potešiť ho, nedal sa potešiť a vravel: „V smútku zostúpim do podsvetia k svojmu synovi.“ Tak ho oplakával jeho otec.

No Madiánčania ho predali do Egypta faraónovmu dvoranovi veliteľovi telesnej stráže Putifarovi.

Alebo:

Čítanie z Prvej knihy Mojžišovej
(o Jozefovi a jeho bratoch) (45,1 – 15)

V tých dňoch sa už Jozef nemohol ovládať pred všetkými, čo ho obkľučovali, a zvolal: „Nech všetci vyjdú odtiaľto von!“ A tak nebol nik pri ňom, keď sa Jozef dal poznať svojim bratom. Tu sa dal do hlasitého plaču až tak, že ho počuli Egypťania a zvedel o tom aj dom faraónov. Potom Jozef povedal svojim bratom: „Ja som Jozef! Žije ešte môj otec?“

Jeho bratia sa tak naľakali, že nemohli odpovedať bratovi. Jozef sa svojim bratom privrával: „No poďte ku mne!“ Keď pristúpili bližšie, povedal: „Ja som Jozef, váš brat, ktorého ste predali do Egypta. A teraz sa netrápte a nesužujte, že ste ma sem predali, lebo Boh ma sem poslal pred vami, aby ste ostali nažive. Lebo už dva roky je v krajine hlad a bude ešte päť rokov, čo nebude ani oračky, ani žatvy. Preto ma Boh poslal pred vami, aby váš rod zachoval na zemi a aby ho mimoriadnym zásahom zachoval pri živote. A takto nie vy ste ma sem poslali, lež Boh. On ma urobil faraónovým poradcom, pánom nad celým jeho domom a vladárom nad celou egyptskou krajinou. Poponáhľajte sa a choďte k môjmu otcovi a povedzte mu: „Toto odkazuje tvoj syn Jozef: Boh ma ustanovil vládcom nad celým Egyptom, príď ku mne a neodkladaj! Budeš bývať v kraji Gesen a budeš mi nablízku ty i tvoje deti a tvoje detné deti spolu s tvojimi ovcami a dobytkom a s celým tvojím majetkom. Ja sa tu budem starať o teba – lebo ešte päť rokov potrvá hlad -, aby si neschudobnel ty i tvoj dom a všetko, čo je tvoje. Na vlastné oči vidíte, aj môj brat Benjamín vidí na svoje oči, že sú to moje ústa, čo s vami rozprávajú. Zvestujte teda môjmu otcovi moju veľkú hodnosť, ktorú mám v Egypte, a všetko, čo ste videli! Nuž poponáhľajte sa a privedte môjho otca sem!“ Potom padol okolo krku svojmu bratovi Benjamínovi a plakal. Aj Benjamín plakal na jeho hrudi. Potom pobožkal všetkých svojich bratov a plakal na ich hrudi. Napokon sa rozprávali s ním aj jeho bratia.

ČÍTANIA PRI ŠTVRTEJ PIESNI:

Čítanie z Knihy Rút

(o Noemi a jej neveste Rút) (1,1,- 19a)

V čase, keď úradovali sudcovia, nastal v krajine hlad. Istý človek sa vyťahoval z júdskeho Betlehema, aby ako cudzinec žil na Moabských rovi-

nách so svojou manželkou a dvoma synmi. Muž sa volal Elimelech, jeho manželka Noemi a jeho dvaja synovia Machlon a Kiljon. Boli to Efratejci z júdskeho Betlehema, ktorí sa presťahovali na Moabské roviny, aby sa tam osadili. Ale Noemin manžel Elimelech zomrel, a tak zostala sama so svojimi synmi. Oni sa oženili s Moabkami. Jedna nevesta sa volala Orfa a druhá Rút. Tak tam bývali asi desať rokov. Ale aj títo dvaja, Machlon a Kiljon, jej umreli, takže po smrti svojich dvoch synov a po smrti manžela zostala táto žena sama (v cudzej krajine).

Vydala sa teda spolu s nevestami na cestu späť z Moabských rovín, lebo sa na Moabskej rovine dopočula, že Pán milostivo navštívil svoj ľud a dal mu chlieb. A tak zanechala miesto, kde dosiaľ bývala, a (šli) s ňou aj jej dve nevesty. Keď došli na cestu, ktorá viedla späť do júdskej krajiny, Noemi povedala svojim dvom nevestám: Chodte, vráťte sa každá do domu svojej matky! Nech vám Pán preukáže svoju lásku, akú ste prejavili (mojim) mŕtvym i mne! Nech vám Pán dá, aby ste našli spočinutie každá v dome svojho manžela!“ A pobozkala ich. Ale ony sa pustili do hlasitého plaču a hovorili jej: „Vráťme sa s tebou k tvojmu národu!“ Noemi im odpovedala: „Vráťte sa, dcéry moje! Prečo by ste šli so mnou? Či sa mi ešte narodí synovia, aby sa stali vašimi manželmi?! Vráťte sa, dcéry moje! Chodte len! Ja som už stará na vydaj. Veď keby som si povedala: Mám ešte nádej (na dieťa) a keby som ešte túto noc bola s mužom a porodila by som synov, či chcete na nich čakať, až vyrastú? Či sa uzavriete, aby ste sa pre nich nevydali za muža? Nie tak, dcéry moje! Moja trpkosť je omnoho väčšia ako vaša, lebo Pánova ruka vystúpila proti mne.“

Tu sa znovu dali hlasite plakať: Pritom Orfa pobozkala svoju svokru a vrátila sa, ale Rút sa jej pridržala. Povedala jej (Noemi): „Hľa, tvoja švagriná sa vrátila k svojmu národu a k svojim bohom! Choď aj ty za svojou švagrinou!“ Ale Rút odpovedala: „Nenaliehaj na mňa, aby som ťa opustila a odvrátila sa od teba: lebo kde pôjdeš ty, pôjdem i ja, kde sa zdržíš, zdržím sa aj ja: tvoj národ sa stane mojím národom a tvoj Boh bude mojím Bohom. Kde ty zomrieš, tam zomriem i ja a tam budem aj pochovaná. Nech mi Pán tak urobí a nech mi tak aj pridá, že len smrť ma odlúči od teba.“ Keď (Noemi) videla, že je pevne rozhodnutá ísť s ňou, prestala ju nahovárať a odporúčať jej návrat k svojim.

Tak išli obidve spolu, až došli do Betlehema.

Alebo:

Čítanie z Knihy Rút

(o Rút a Bózovi) (2,1 – 13)

V tom čase mala Noemi podľa svojho muža istého príbuzného, ktorý bol veľmi zámožným mužom z Elimelechovho rodu; volal sa Bóz. Moabka Rút povedala Noemi: „Dovoľ mi ísť na pole a zbierať tam klásky po tých (žencoch), u ktorých nájdem milosť!“ Ona jej odvetila: „Chod', dcéra moja!“

Šla teda, prišla na pole a zbierala (klasy) po žencoch. Náhodou zbierala na poli Bózovom, ktorý bol z Elimelechovho príbuzenstva.

A Bóz prišiel z Betlehema (na pole) a pozdravil žencov: „Pán nech je s vami!“ Oni mu odpovedali: „Požehnaj ťa Pán!“ Bóz sa pýtal svojho služobníka, ktorý mal dozor nad žencami: „Čia je to deva?“ Služobník, dozorca žencov, mu povedal: „To je moabské dievča, ktoré prišlo spolu s Noemi z Moabskej roviny. Aj ma požiadala: „Chcela by som zbierať klasy a paberkovať medzi snopmi po žencoch.“ Prišla a od včasného rána je na nohách, ani chvíľku nepobudla doma.“

Bóz sa prihovoral Rút: „Dcéra moja, počúvaj ma! Nechod' zbierať klásky na iné pole, ani neprechádzaj stadiaľto, ale drž sa mojich služobníkov! Oči (maj upreté) na pole, na ktorom žnú, a zbieraj za nimi! Svojim sluhom som rozkázal, aby ti nik nekrivdil. Ak zacítiš smäd, zájdi k nádobám a napi sa z toho, čo načerpali sluhovia!“ Ona pred ním padla na tvár, poklonila sa po zem a povedala mu: „Ako to, že som našla priazeň v твоjich očiach a že sa staráš o mňa, hoci som cudzinka?“

Bóz jej odpovedal: „Hlásili mi všetko, čo si urobila pre svoju svokru po smrti svojho manžela: ako si opustila svojho otca, svoju matku a svoju vlasť, kde si sa narodila, a prišla si medzi ľud, ktorý si predtým nepoznala. Pán nech ti odplatí za tvoj skutok! Nech sa ti dostane plnej odmeny od Pána, Izraelovho Boha, ku ktorému si pristúpila, aby si sa uchýlila pod ochranu jeho krídel!“

Ona mu odpovedala: „Pane, našla som priazeň v твоjich očiach, lebo si potešil svoju služobnicu a hovoril si k jej srdcu, hoci nie som ani tvojou služobnicou.“

Alebo:

Čítanie z Prvej knihy Samuelovej
(o narodení Samuela) (1,1 – 20)

Bol istý muž z Ramataim Sofimu, z Efraimského pohoria, menom Elkána, syn Jerohama, syna Eliuhu, syna Tóhuho, syna Súfa, Efratejec. Mal dve manželky. Jedna sa volala Anna, druhá Fenena. Fenena mala deti, Anna však nie.

Tento muž chodil každý rok zo svojho mesta klaňať sa a obetovať Pánovi zástupov do Šíla, kde boli Pánovými kňazmi Héliho synovia Ofni a Finés. V deň, keď Elkána priniesol obeť, dával svojej manželke Fenene a všetkým jej synom a dcéram čiastky. Anne však dal iba jednu čiastku, zarmútený lebo Annu miloval, hoci jej Pán uzavrel lono. Jej sokyňa ju neprestajne urážala a roztrpčovala, pretože jej Pán uzavrel lono. Tak to robievala rok po rok; len čo vystúpila do Pánovho domu, urážala ju tak, že ona plakala a nejedla. Ale jej muž Elkána sa jej prihováral: „Anna, prečo plačeš? Čo neješ? A prečo máš zronené srdce? Či som ti ja nie lepší než desať synov?“

Po jedle a nápoji v Šíle vstala (a išla pred Pána). Veľkňaz Héli sedel v kresle pri verajach Pánovho chrámu. Ona sa v trpkosti svojej duše modlila k Pánovi a horko plakala. A urobila takýto sľub: „Pane zástupov, ak láskavo zhliadneš na biedu svojej služobnice a spomenieš si na mňa, ak na svoju služobnicu nezabudneš a dáš svojej služobnici mužského potomka, darujem ho po všetky dni jeho života Pánovi a britva sa jeho hlavy nedotkne.“

Keďže jej modlitba trvala dlho, Héli jej pozoroval ústa. Anna si totiž hovorila v srdci, iba pery sa jej pohybovali, ale jej hlas nebolo počuť, takže Héli ju pokladal za opitú. Preto ju Héli oslovil: „Dokedy budeš opitá? Vytriezvejže už!“ Anna mu odvetila: „Nie, môj pane! Som žena, ktorá má ťarchu na duši. Víno a opojný nápoj som nepila, len dušu som si vyliala pred Pánom. Nepokladaj svoju služobnicu za beliálovu dcéru, lebo som od prekypujúcej bolesti a trpkosti hovorila tak dlho!“ Nato jej Héli povedal: „Chod' v pokoji a Boh Izraela nech splní tvoju prosbu, ktorú mu predkladáš.“ Povedala mu: „Kiežby tvoja služobnica našla milosť v твоjich očiach!“

Žena potom išla svojou cestou, jedla a tvár už nemala zronenú. Ráno potom vstali poklonili sa pred Pánom, vrátili sa a prišli domov do Rámy. Tu Elkána poznal svoju manželku Annu, Pán si na ňu spomenul a kým uplynul rok, Anna počala a porodila syna a dala mu meno Samuel, lebo: „Od Pána som ho vyprosila.“

Alebo:

Čítanie z Prvej knihy Samuelovej

(o Samuelovi a jeho službe Bohu) (3,1 – 10. 19 - 20)

V tých dňoch chlapec Samuel posluhoval pred Pánom pod dozorom Héliho. Božie slovo bolo v tých dňoch vzácne a videnie nebolo časté. I stalo sa v ktorýsi deň, že Héli ležal na svojom mieste. Oči mu začínali hasnúť, takže nevidel. Božie svetlo ešte nevyhaslo a Samuel spal v Pánovom chráme, kde bola archa zmluvy. Tu zavolať na Samuela Pán. On odpovedal: „Tu som!“ Bežal k Hélimu a vravel: „Tu som, Pane volal si ma!“ On odvetil: „Nevolať som, spi ďalej!“ Odišiel teda a spal. Ale Pán volal zasa: „Samuel!“ Samuel vstal, išiel k Hélimu a vravel: „Tu som, volal si ma.“ On odpovedal: „Nevolať som ťa, syn môj, spi ďalej!“ Samuel však ešte nepoznal Pána, Pánovo slovo sa mu ešte nezjavilo. A Pán opäť, tretí raz volal Samuela. On vstal, išiel k Hélimu a vravel: „Tu som, volal si ma.“ Vtedy Héli pochopil, že chlapca volá Pán. A Héli povedal Samuelovi: „Chod', ľahni si. A ak ťa bude zasa volať, povedz: Hovor, Pane, tvoj sluha počúva!“ Samuel odišiel a spal na svojom mieste.

Pán prišiel, zastal si a volal ako predtým: „Samuel, Samuel!“ A Samuel odvetil: „Hovor, tvoj sluha počúva!“

Samuel dorastal, Pán bol s ním a ani jednému z jeho slov nedal padnúť na zem, takže sa celý Izrael od Danu až po Bersabe dozvedel, že Samuel ako Pánov prorok je spoľahlivý.

ČÍTANIA PRI PIATEJ PIESNI

Čítanie z Druhej knihy Samuelovej

(o Dávidovi a jeho hriechu) (12,1 – 14)

V tých dňoch Pán Boh poslal k Dávidovi proroka Nátana. On šiel k nemu a povedal mu: „V ktoromsi meste boli dvaja muži, jeden bohatý a jeden chudobný. Bohatý mal veľké množstvo oviec a dobytky. Chudobný zas nemal nič, len malú ovečku, ktorú si kúpil a vychoval. Rástla spolu s ním a s jeho deťmi. Jedla z jeho smidky, pila z jeho pohára, spala v jeho lone a bola mu ako dcéra. Tu prišiel k bohatému mužovi počestný a jemu

bolo ľúto vziať zo svojich oviec a zo svojho dobytku a pripraviť to počestnému, ktorý k nemu prišiel, preto vzal ovečku chudobného muža a pripravil ju mužovi, ktorý k nemu prišiel.

Dávid sa veľmi rozhneval na toho človeka a povedal Nátanovi: „Ako žije Pán, človek, ktorý to urobil, je synom smrti. A ovečku vynahradí štvornásobne, pretože sa dopustil tejto veci a nemal zľutovanie.“ Nátan povedal Dávidovi: „Ty si ten muž! Toto hovorí Pán, Boh Izraela: Ja som ťa pomazal za kráľa nad Izraelom a ja som ťa vyslobodil zo Šaulovej ruky. Dal som ti dom tvojho pána a ženy tvojho pána do lona a dal som ti dom Izraela a dom Júdu a ak je to málo, doložím ti to i ono. Prečo si opovrhol Pánovým slovom, že si urobil, čo sa mu nepáči?! Hetejca Uriáša si zabil mečom a jeho manželku si si vzal za ženu: Zabil si ho mečom Amončanov. Preto od tvojho domu nikdy neodstúpi meč, lebo si opovrhol mnou a vzal si si manželku Hetejca Uriáša, aby bola tvojou ženou. Toto hovorí Pán: Hľa, ja z tvojho vlastného domu dopustím na teba nešťastie; pred tvojimi očami vezmem tvoje ženy a dám ich inému. On bude spať s tvojimi ženami pred očami tohoto slnka. Lebo ty si to urobil potajomky, ale ja urobím túto vec pred celým Izraelom a pred slnkom.“

Dávid povedal Nátanovi: „Zhrešil som proti Pánovi!“

A Nátan vravel Dávidovi: „Aj Pán ti odpustil hriech, nezomrieš! Že si však touto vecou zaviniť rúhanie u Pánových nepriateľov, syn, ktorý sa ti narodí, iste zomrie!“

Alebo:

Čítanie z Prvej knihy kráľov

(o Šalamúnovi a jeho modlitbe) (3,3 – 15)

V tých dňoch Šalamún miloval Pána a kráčal podľa príkazov svojho otca Dávida. Tak išiel kráľ do Gabaonu, aby tam obetoval, lebo to bola významná výšina. Šalamún obetoval na tamojšom oltári tisíc celopalov. V Gabaone sa Pán v noci vo sne zjavil Šalamúnovi a Boh povedal: „Žiadaj si, čo ti mám dať!“ Šalamún odpovedal: „Ty si môjmu otcovi Dávidovi preukázal veľkú priazeň, pretože kráčal pred tebou verne, spravodlivo a so srdcom obráteným k tebe. A túto priazeň si mu zachoval, veď si mu dal syna, ktorý sedí na jeho tróne, ako je tomu dnes. Teraz však, Pane, môj Bože, ty si ustanovil svojho sluhu za kráľa namiesto môjho otca Dávida. Ale ja som malý chlapec, neviem, čo si počať. A pritom stojí tvoj sluha

uprostred tvojho ľudu, ktorý si si vyvolil, ľudu početného, ktorý pre množstvo nemožno spočítať ani odhadnúť. Daj teda svojmu sluhovi srdce pozorné, aby spravoval tvoj ľud a rozlišoval medzi dobrým a zlým. Ved' ktože by (ináč) mohol spravovať tento tvoj početný ľud?“

Pánovi sa páčilo, že si Šalamún žiadal túto vec. Preto mu Boh povedal: „Pretože si si žiadal túto vec a nežiadal si si dlhý vek, ani si si nežiadal bohatstvo, ani si nežiadal život svojich nepriateľov, ale si si žiadal chápavosť, aby si pochopil právo, urobím ti podľa žiadosti: Hľa, dám ti srdce múdre a chápavé, takže tebe podobného nebolo pred tebou a takého, ako si ty, nebude ani po tebe. Ale dám ti aj to, čo si nežiadal, aj bohatstvo, aj slávu, takže ti po všetky tvoje dni nebude podobného medzi kráľmi. A ak zachovávaním mojich ustanovení a mojich príkazov budeš kráčať po mojich cestách, ako kráčať tvoj otec Dávid, dám ti (aj) dlhý vek.“

Keď sa Šalamún prebudil, hľa, bol to iba sen! Potom išiel do Jeruzalema, stal si pred Pánovu archu zmluvy, obetoval celopaly, priniesol pokojné obety a pre celé svoje služobníctvo usporiadal hostinu.

Alebo:

Čítanie z Prvej knihy kráľov

(o Šalamúnovi a jeho hriechoch) (11,1 – 2.4 – 13)

V tých dňoch kráľ Šalamún miloval množstvo cudzineckých žien popri faraónovej dcére: Moabčianky, Amončianky, Edomčianky, Sidončianky a Hetejky, teda z národov, o ktorých Pán povedal synom Izraela: „Nevchádzajte k nim a ony nech nevchádzajú k vám, lebo odvrátia vaše srdce k cudzím bohom!“ A Šalamún za nimi lipol s láskou. A jeho ženy ho zvedli. Keď bol Šalamún starý, zvedli mu jeho ženy srdce za cudzími bohmi, jeho srdce už nepatrilo celé Pánovi, jeho Bohu, ako srdce jeho otca Dávida. Tak si Šalamún uctieval bohyňu Sidončanov Astartu a ohavu Amončanov Molocha. Šalamún robil, čo sa nepáčilo Pánovi a nebol celkom oddaný Pánovi ako jeho otec Dávid. Vtedy Šalamún postavil výšinu Kamošovi, ohave Moabčanov, na vrchu, ktorý je východne od Jeruzalema, aj Molochovi, ohave Amončanov. Podobne robil všetkým svojim cudzineckým ženám, ktoré páčili tymian a prinášali obety svojim bohom.

Preto sa Pán rozhneval na Šalamúna, lebo sa mu srdce odvrátilo od Pána, Izraelovho Boha, ktorý sa mu dva razy zjavil a dal mu v tejto veci

príkaz, aby nešiel za cudzími bohmi. Ale nezachoval Pánov príkaz. Preto Pán povedal Šalamúnovi: „Pretože je to s tebou takto a nezachoval si moju zmluvu a predpisy, ktoré som ti dal, odtrhnem od teba kráľovstvo a dám ho tvojmu sluhovi. Pre tvojho otca Dávida to však neurobím za tvojho života, ale vytrhnem ho z rúk tvojho syna. Ibaže nevytrhnem celé kráľovstvo, jeden kmeň nechám tvojmu synovi, pre svojho služobníka Dávida a pre Jeruzalem, ktorý som si vyvolil.“

ČÍTANIA PRI ŠIESTEJ PIESNI

Čítanie z Knihy proroka Jeremiáša
(o vernosti Rechabových synov) (35,1 – 19)

V tých dňoch takto prehovoril Pán Boh k Jeremiášovi: „Chod' k rodu Rechabovcov, prehovor s nimi, zaved' ich do Pánovho domu, do niektorej z miestností, a ponúkni ich vínom.“

I vzal som celý rod Rechabovcov a priviedol som ich do Pánovho domu. I predložil som pred synov rodu Rechabovcov čaše plné vína a kalichy a vyzval som ich: „Pite víno!“⁶ Odpovedali však: „Nepijeme víno, pretože Rechabov syn Jonadab, náš otec, nám prikázal: „Nikdy nepite víno ani vy, ani vaši synovia! ...“

I poslúchli sme svojho otca, Rechabovho syna Jonadaba, vo všetkom, čo nám prikázal, takže celý svoj život nepijeme víno ani my, ani naše ženy, ani naši synovia, ani naše dcéry. Poslúchame a robíme všetko podľa toho, ako nám prikázal náš otec Jonadab.“

Vtedy takto prehovoril Pán k Jeremiášovi: „Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Id' a povedz mužom Júdska a obyvateľom Jeruzalema: Nevezmete si poučenie a nebudete poslúchať moje slová? - hovorí Pán. Zachovávajú sa slová Rechabovho syna Jonadaba; ten prikázal svojim synom nepiť víno, nuž nepili až po dnešný deň, pretože poslúchajú rozkaz svojho otca. Ja však neprestajne hovorím k vám, ale nepočúvate ma. Ustavične k vám posielam rozličných svojich sluhov, prorokov, s odkazom: Odvráťte sa každý od svojej zlej cesty, napravte svoje skutky a nechod'te za cudzími bohmi slúžiť im, tak budete bývať v krajine, ktorú som dal vám a vašim otcom, ale nenaklonili ste si sluch a nepočúvali ste ma.

Áno, potomci Rechabovho syna Jonadaba zachovali príkaz svojho otca, ktorý im dal, tento ľud však nepočúval mňa. Preto takto hovorí Pán, Boh zástupov, Boh Izraela: Hľa, ja dopustím na Júdu a na obyvateľov Jeru-

zalema všetko nešťastie, ktorým som im hrozil, pretože som hovoril k nim, ale nepočúvali, volal som, ale neodpovedali.“

Rodu Rechabovcov však povedal Jeremiáš: „Toto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Pretože ste poslúchli príkaz svojho otca Jonadaba, zachovali ste všetky jeho nariadenia a robili ste všetko podľa toho, čo vám prikázal, preto takto hovorí Pán zástupov, Boh Izraela: Jonadabovi, synovi Rechabovmu, nebude chýbať muž, ktorý bude stáť pred mojou tvárou.“

Alebo:

Čítanie z Druhej knihy Makabejcov

(o siedmich bratoch verných Bohu a ich matke) (7,1 – 4. 6.20)

V tých dňoch sa stalo, že bolo zatknutých sedem bratov aj s matkou. Kráľ ich dal trýzniť korbáčmi a remeňmi, aby ich tak donútil požívať nedovolené bravčové mäso.

Tu sa jeden z nich ujal slova a v mene ostatných povedal: „O čom nás chceš vyšetrovať a čo sa chceš od nás dozvedieť? Hotoví sme radšej zomrieť, ako prestúpiť otcovské zákony.“ Na to sa kráľ rozzúrnil a rozkázal rozpáliť panvy a kotly. Len čo boli rozžeravené, okamžite rozkázal tomu, čo hovoril v mene ostatných, vyrezať jazyk a na spôsob Skýtov stiahnuť mu kožu z hlavy a poodtínať ruky i nohy. A ostatní bratia aj s matkou sa museli na to pozerieť. Hovorili: „Pán, Boh, to vidí a istotne sa zmiluje nad nami, ako to zreteľne vyjadril Mojžiš vo svojej karhavej piesni, kde hovorí: „Zmiluje sa nad svojimi služobníkmi.“

Nezvyčajne vzácna a hodna obdivu i slávnej pamiatky je však ich matka. Vedť v jedinom dni videla zomierať sedem svojich synov! Ale znášala to vyrovnane, lebo jej myseľ bola posilňovaná nádejou v Pána.

Alebo:

Čítanie z Knihy Jób

(o odmene Jóba za jeho vernosť Bohu) (1,1 – 22; 42,10 – 17)

V krajine Hus žil istý muž, menom Jób. Bol to muž dokonalý a statočný, bál sa Pána a chránil sa zlého. (Narodilo sa mu sedem synov a tri dcéry.) V jeho stádach bolo sedemtisíc oviec, tritisíc tiav, päťsto záprahov rožného statku a päťsto oslíc. Aj čelade mal veľmi mnoho. Bol to muž, ktorý vynikal nad všetkých synov Východu.

Jeho synovia často robili hostiny, každý v určitý deň vo svojom dome, a pozývali aj svoje tri sestry, aby s nimi jedli a pili. No len čo uplynuli dni hodov, Jób si ich dal zavolať a obradne ich očisťoval. Vstal včasráno a podľa ich celkového počtu prinášal zápalné obety. Lebo Jób hovorieval: „Možno, že moji synovia zhrešili. Možno, že vo svojom srdci urazili Boha.“ A tak to Jób robil neprestajne.

Tu v ktorýsi deň prišli Boží synovia a postavili sa pred Pána. S nimi prišiel aj satan. Pán povedal satanovi: „Skadiaľ prichádzaš?“ Satan odpovedal: „Chodil som krížom-krážom po zemi.“ Pán povedal satanovi: „A všimol si si môjho služobníka Jóba? Niet mu rovného na zemi. Je to muž dokonalý a statočný, bojí sa Boha a chráni sa zlého.“ Satan odpovedal Pánovi: „Vari sa Jób zadarmo bojí Boha?! A neurobil si ty sám akoby ohradu okolo neho, okolo jeho domu a okolo všetkého jeho imania?! Požehnávaš prácu jeho rúk a jeho čriedy zaplavili šíry kraj. Ale vzťahni ruku a zasiahni všetko jeho imanie, či ti nebude kliať do očí!“ Tu Pán povedal satanovi: „Hľa, všetko, čo má, je v твоjich rukách, iba jeho samého sa nedotkni!“ A satan sa vzdialil spred Pánovej tváre.

Tak v ktorýsi deň jeho synovia a dcéry jedli a pili víno v dome svojho prvorodeného brata. Tu prišiel k Jóbovi posol a zvestoval: „Kým záprahmi orali a oslice sa pásli vedľa, vpadli Sabejci, ulúpili ich a paholkov pobili ostrím meča. Ja jediný som unikol, aby som ti to oznámil.“ On ešte hovoril a už prichádzal iný a zvestoval: „Pánov oheň padol z neba, spálil ovce i valachov a pohltil ich. Ja jediný som unikol, aby som ti to oznámil.“ Aj on ešte hovoril a už prichádzal iný a zvestoval: „Chaldejci sa prihrnuli v troch tlupách, prepadli ťavy, ulúpili ich a pastierov pobili ostrím meča. Ja jediný som unikol, aby som ti to oznámil.“

Ani on ešte nedopovedal a už prichádzal iný a zvestoval: „Tvoji synovia a dcéry jedli a pili víno v dome svojho najstaršieho brata. A hľa od púšte sa strhla veľká víchrica, oprela sa o štyri uhly domu, takže sa zrútil na deti a zahynuli. Ja jediný som unikol, aby som ti to oznámil.“

Tu Jób vstal, roztrhol si odev, oholil si hlavu, padol na zem, klaňal sa a povedal: „Nahý som vyšiel z lona svojej matky a nahý sa ta vrátim. Pán dal, Pán vzal, nech je Pánovo meno zvelebené!“ V tomto všetkom Jób nezhrešil a nevyriekol proti Bohu nič neprístojné.

Potom Pán zmenil Jóbov údel, lebo sa modlil za svojich druhov. A Pán dvojnásobne rozmnožil Jóbovo imanie. Tu prišli k nemu všetci jeho bratia a všetky jeho sestry a všetci jeho predošlí známi. Jedli s ním chlieb v

jeho dome, ľutovali ho a potešovali ho vo všetkom tom trápení, ktoré Pán na neho zoslal. Každý mu daroval baránka a zlatý prsteň. A Pán požehnal koniec Jóbovho života viac ako jeho začiatok, takže mal štrnásťtisíc oviec, šesťtisíc tiav, tisíc záprahov rožného statku a tisíc oslíc. Mal tiež sedem synov a tri dcéry. Jednej dal meno Holubica, druhej meno Škorica, tretej meno Roh líčidla. A v šírom kraji nebolo takých krásnych žien ako Jóbove dcéry. A otec im dal podiel na dedičstve s ich bratmi. Jób žil potom ešte stoštyridsať rokov a uzrel svoje deti i deti svojich detí až do štvrtého pokolenia. A zomrel Jób starý a sýty (svojich) dní. (Napísané je, že on znova vstane, sám Pán ho vzkriesi.)

ČÍTANIA PRI SIEDMEJ PIESNI

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Jána

(Boh poslal na svet svojho Syna – svoje Slovo) (1,1 – 18)

Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh. Ono bolo na počiatku u Boha. Všetko povstalo skrze neho a bez neho nepovstalo nič z toho, čo povstalo. V ňom bol život a život bol svetlom ľudí. A svetlo vo tmách svieti, a tmy ho neprijali.

Bol človek, ktorého poslal Boh, volal sa Ján. Prišiel ako svedok vydať svedectvo o svetle, aby skrze neho všetci uverili. On sám nebol svetlo, prišiel iba vydať svedectvo o svetle.

Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet. Bol na svete a svet povstal skrze neho, a svet ho nepoznal. Prišiel do svojho vlastného, a vlastní ho neprijali.

Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno, čo sa nenarodili ani z krvi ani z vôle tela ani z vôle muža, ale z Boha.

A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami. A my sme uvideli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodený Syn, plný milosti a pravdy.

Ján o ňom vydal svedectvo a volal: „Toto je ten, o ktorom som hovoril: Ten, čo príde po mne, je predo mnou, lebo bol prv ako ja.“

Z jeho plnosti sme my všetci dostali milosť za milosťou. Lebo ak zákon bol daný skrze Mojžiša, milosť a pravda prišli skrze Ježiša Krista. Boha ni-

kto nikdy nevidel. Jednorodený Boh, ktorý je v lone Otca, ten ňom priniesol zvesť.

Alebo:

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Lukáša
(o zvestovaní Panne Márii) (1,26 -38)

Po tých dňoch jeho manželka Alžbeta počala, ale skrývala sa päť mesiacov a hovorila: „Toto mi urobil Pán v čase, keď zhlíadol na mňa, aby ma zbavil hanby pred ľuďmi.“

V šiestom mesiaci poslal Boh anjela Gabriela do galilejského mesta, ktoré sa volá Nazaret, k panne zasnúbenej mužovi z rodu Dávidovho, menom Jozefovi. A meno panny bolo Mária. Anjel prišiel k nej a povedal: „Raduj sa, milosti plná, Pán s tebou.“ Ona sa nad jeho slovami zarazila a rozmýšľala, čo znamená takýto pozdrav. Anjel jej povedal: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu meno Ježiš. On bude veľký a bude sa volať synom Najvyššieho. Pán Boh mu dá trón jeho otca Dávida, naveky bude kraľovať nad Jakubovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca.“

Mária povedala anjelovi: „Ako sa to stane, keď ja muža nepoznám?“ Anjel jej odpovedal: „Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni. A preto aj dieťa bude sa volať svätým, bude to Boží Syn. Aj Alžbeta, tvoja príbuzná, počala syna v starobe. Už je v šiestom mesiaci. A hovorili o nej, že je neplodná! Lebo *Bohu nič nie je nemožné.*“ Mária povedala: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“ Anjel potom od nej odišiel.

Alebo:

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Lukáša
(o narodení Jána Krstiteľa) (1,57 – 80)

Alžbete nadišiel čas pôrodu a porodila syna. Keď jej susedia a príbuzní počuli, že jej Pán prejavil svoje veľké milosrdenstvo, radovali sa s ňou. Na ôsmy deň prišli chlapca obrezať a chceli mu dať meno Zachariáš po jeho otcovi. Ale jeho matka povedala: „Nie, bude sa volať Ján.“ Povedali jej: „Veď v tvojom príbuzenstve sa nik takto nevolá.“ Dali znak otcovi, ako ho chce nazvať on. Vypýtal si tabuľku a napísal: „Ján sa bude volať.“ A všetci

sa divili. Vtom sa mu rozviazali ústa a jazyk i prehovoril a velebil Boha. Všetkých ich susedov zmocnil sa strach a všade po judejských horách sa hovorilo o týchto udalostiach. A všetci, čo to počuli, vstúpili si to do srdca a vraveli: „Čím len bude tento chlapec?“ A vskutku Pánova ruka bola s ním.

Jeho otca Zachariáša naplnil Duch Svätý a takto prorokoval:

„Nech je zvelebený Pán Boh Izraela, lebo navštívil a vykúpil svoj ľud a vzbudil nám mocného Spasiteľa z rodu Dávida, svojho služobníka ako odpradávná hovoril ústami svojich svätých prorokov, že nás oslobodí od našich nepriateľov a z rúk všetkých, čo nás nenávidia.

Preukázal milosrdenstvo našim otcom a pamätá na svoju svätú zmluvu, na prísahu, ktorou sa zaviazal nášmu otcovi Abrahámovi, že nás vyslobodí z rúk nepriateľov, aby sme mu bez strachu slúžili vo svätosti a spravodlivosti pred jeho tvárou po všetky dni nášho života.

A ty, chlapček, budeš sa volať prorokom Najvyššieho: pôjdeš *pred tvárou Pána, pripravíš mu cestu a poučíš jeho ľud o spáse, že mu náš Boh z hĺbky svojho milosrdenstva odpustí hriechy. Tak nás Vychádzajúci z výsosti navštívi a zažiarí tým, čo sedia vo tme a v tône smrti, a naše kroky upriami na cestu pokoja.*“

Chlapec rástol a mocnel na duchu a žil na púšti až do dňa, keď vystúpil pred Izrael.

Alebo:

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Matúša

(o svätom Jozefovi – pestúnovi Pána Ježiša) (1,1- 24)

S narodením Ježiša Krista to bolo takto: Jeho matka Mária bola zasnúbená s Jozefom: Ale skôr, ako by boli začali spolu bývať, ukázalo sa, že počala z Ducha Svätého.

Jozef, jej manžel, bol človek spravodlivý a nechcel ju vystaviť potupe, preto ju zamýšľal potajomky prepustiť. Ako o tom uvažoval, zjavil sa mu vo sne Pánov anjel a povedal: „Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého. Porodí syna a dáš mu meno Ježiš, lebo on vyslobodí svoj ľud z hriechov.“

To všetko sa stalo, aby sa splnilo, čo Pán povedal ústami proroka: *„Hľa, panna počne a porodí syna a dajú mu meno Emanuel,*“ čo v preklade znamená: Boh s nami.

Keď sa Jozef prebudil, urobil, ako mu prikázal Pánov anjel, a prijal svoju manželku.

ČÍTANIA PRI ÔSMEJ PIESNI

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Matúša
(o narodení Pána Ježiša) (2,1 – 12)

Keď sa za čias kráľa Herodesa v judejskom Betleheme narodil Ježiš, prišli do Jeruzalema mudrci od východu a pýtali sa: „Kde je ten novonarodený židovský kráľ“? Videli sme jeho hviezdu na východe a prišli sme sa mu pokloniť.“ Keď to počul kráľ Herodes, rozrušil sa a celý Jeruzalem s ním. Zvolal všetkých veľkňazov a zákonníkov ľudu a vyzvedal sa od nich, kde sa má narodiť Mesiáš.

Oni mu povedali: „V judejskom Betleheme, lebo tak píše prorok: *A ty, Betlehem, v judejskej krajine, nijako nie si najmenší medzi poprednými mestami Judey, lebo z teba vyjde vojvoda, ktorý bude spravovať môj ľud, Izrael.*“

Tu si dal Herodes potajomky zavolať mudrcov a podrobne sa povypytoval, kedy sa im zjavila hviezda. Potom ich poslal do Betlehema a povedal: „Chodte a dôkladne sa vypyť na dieťa. Keď ho nájdete, oznámte mi, aby som sa mu aj ja šiel pokloniť.“

Oni kráľa vypočuli a odišli. A hľa; hviezda, ktorú videli na východe, išla pred nimi, až sa zastavila nad miestom, kde bolo dieťa. Ako zbadali hviezdu, nesmierne sa zaradovali. Vošli do domu a uvideli dieťa s Máriou, jeho matkou, padli na zem a klaňali sa mu. Potom otvorili svoje pokladnice a dali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. A keď vo sne dostali pokyn, aby sa nevracali k Herodesovi, inou cestou sa vrátili do svojej krajiny.

Alebo:

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Matúša
(o Betlehenských matkách, ktoré oplakávali svoje deti) (2,13 – 23)

Po odchode mudrcov sa Jozefovi vo sne zjavil Pánov anjel a povedal: „Vstaň, vezmi so sebou dieťa i jeho matku, ujdí do Egypta a zostaň tam, kým ti nedám vedieť, lebo Herodes bude hľadať dieťa, aby ho zmárnil.“

On vstal, vzal za noci dieťa i jeho matku a odišiel do Egypta. Tam zostal až do Herodesovej smrti, aby sa splnilo, čo povedal Pán ústami proroka: *„Z Egypta som povolal svojho syna.“*

Keď Herodes zbadal, že ho oklamali, veľmi sa rozhneval a dal povraždiť v Betleheme a na jeho okolí všetkých chlapcov od dvoch rokov nadol, podľa času, ktorý zvedel od mudrcov. Vtedy sa splnilo, čo povedal prorok Jeremiáš: *„V Ráme bolo počuť hlas, nárek a veľké kvílenie: Ráchel oplakáva svoje deti a odmieta útechu, lebo ich niet.“*

Po Herodesovej smrti sa Pánov anjel zjavil vo sne Jozefovi v Egypte a povedal mu: *„Vstaň, vezmi so sebou dieťa i jeho matku a choď do izraelskej krajiny. Tí, čo striehli na život dieťaťa už pomreli.“* On vstal, vzal dieťa i jeho matku a vrátil sa do izraelskej krajiny. Ale keď sa dopočul, že v Judei kraľuje Archelaus namiesto svojho otca Herodesa, bál sa ta ísť. Varovaný vo sne, odobral sa do Galilejského kraja. Keď ta prišiel, usadil sa v meste, ktoré sa volá Nazaret, aby sa splnilo, čo predpovedali proroci: *„Budú ho volať Nazaretský.“*

Alebo:

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Jána
(o svadbe v Káne Galilejskej) (2,1 – 12)

V tom čase bola v Káne Galilejskej svadba. Bola tam aj Ježišova matka. Na svadbu pozvali aj Ježiša a jeho učeníkov. Keď sa minulo víno, povedala Ježišovi jeho matka: *„Nemajú vína.“* Ježiš jej odpovedal: *„Čo mňa a teba do toho, žena? Ešte neprišla moja hodina.“*

Jeho matka povedala obsluhujúcim: *„Urobte všetko, čo vám povie!“*

Stálo tam šesť kamenných nádob na vodu, ktoré slúžili na očisťovanie, ako bolo zvykom u Židov, každá na dve až tri miery. Ježiš im povedal: *„Naplnite nádoby vodou!“* A naplnili ich až po okraj. Potom im povedal: *„Teraz načrite a zaneste starejšiemu!“* A oni zanesli.

Keď starejší ochutnal vodu premenenú na víno - on nevedel, skade je, ale obsluhujúci, čo načierali vodu, to vedeli -, zavolať si ženícha a vravel mu: *„Každý človek podáva najprv dobré víno a horšie až potom, keď si hostia upili. Ty si zachoval dobré víno až doteraz.“* Toto urobil Ježiš v Káne Galilejskej ako prvé zo znamení a zjavil svoju slávu. A jeho učeníci uverili v neho. Potom zišiel on i jeho matka a bratia i jeho učeníci do Kafarnauma, kde zostali niekoľko dní.

ČÍTANIA PRI DEVIATEJ PIESNI

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Lukáša

(o sestrách Márii a Marte a o ich prístupe k povinnostiam) (10,38 – 42)

V tom čase Ježiš vošiel do ktorejsi dediny, kde ho prijala do domu istá žena, menom Marta. Tá mala sestru menom Máriu, ktorá si sadla Pánovi k nohám a počúvala jeho slovo. Ale Marta mala plno práce s obsluhou. Tu zastala a povedala: „Pane, nedbáš, že ma sestra nechá samu obsluhovať? Povedz jej, nech mi pomôže!“ Pán jej odpovedal: „Marta, Marta, staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci, a potrebné je len jedno. Mária si vybrala lepší podiel, ktorý sa jej neodníme.“

Alebo:

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Jána

(o sestrách Márii, Marte a ich bratovi Lazárovi) (11,1 – 45)

Bol chorý istý Lazár z Betánie, z dediny Márie a jej sestry Marty. Bola to tá Mária, čo pomazala Pána voňavým olejom a poutierala mu nohy svojimi vlasmi. Jej brat Lazár bol chorý. Preto mu sestry poslali odkaz: „Pane, ten, ktorého miluješ, je chorý.“

Keď to Ježiš počul, povedal: „Táto choroba nie je na smrť, ale na Božiu slávu, aby ňou bol oslávený Boží Syn.“ Ježiš mal rád Martu i jej sestru a Lazára. Keď teda počul, že je chorý, zostal ešte dva dni na mieste, kde bol. Až potom povedal učeníkom: „Podme znova do Judey.“ Učeníci mu vraveli: „Rabbi, len nedávno ťa Židia chceli ukameňovať a zasa ta ideš?!“ Ježiš odpovedal: „Nemá deň dvanásť hodín? Kto chodí vo dne, nepotkne sa, lebo vidí svetlo tohoto sveta. Ale kto chodí v noci, potkne sa, lebo v ňom nieta svetla.“ Toto povedal a dodal: „Náš priateľ Lazár spí, ale idem ho zobudiť.“ Učeníci mu povedali: „Pane, ak spí, ozdravie.“ Ježiš však hovoril o jeho smrti a oni si mysleli, že hovorí o spánku. Vtedy im Ježiš povedal otvorene: „Lazár zomrel. A kvôli vám sa radujem, že som tam nebol, aby ste uverili. Podme k nemu!“ Tomáš, nazývaný Didymus, čiže Dvojča, povedal ostatným učeníkom: „Podme aj my a umrime s ním.“

Keď ta Ježiš prišiel, dozvedel sa, že Lazár je už štyri dni v hrobe. Betánia bola pri Jeruzaleme, vzdialená asi pätnásť stadií, a tak prišlo k Marte a Márii veľa Židov potešiť ich v žiali za bratom. Keď Marta počula, že pri-

chádza Ježiš, išla mu naproti. Mária zostala doma. Marta povedala Ježišovi: „Pane, keby si bol býval tu, môj brat by nebol umrel. Ale aj teraz viem, že o čokoľvek poprosíš Boha, Boh ti to dá.“ Ježiš jej povedal: „Tvoj brat vstane z mŕtvych.“ Marta mu vravela: „Viem, že vstane v posledný deň pri vzkriesení.“ Ježiš jej povedal: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky. Veríš tomu?“ Povedala mu: „Áno, Pane, ja som uverila, že ty si Mesiáš, Boží Syn, ktorý mal prísť na svet.“

Ako to povedala, odišla, zavolala svoju sestru Máriu a potichu jej vravela: „Učiteľ je tu a volá ťa.“ Len čo to ona počula, vstala a šla k nemu. Ježiš totiž ešte nevošiel do dediny, ale bol stále na mieste, kde mu Marta vyšla naproti. Keď Židia, čo boli s ňou v dome a potešovali ju, videli, že Mária rýchlo vstala a vyšla von, pobrali sa za ňou, lebo si mysleli: „Ide sa vyplakať k hrobu.“ Keď Mária prišla tam, kde bol Ježiš, a zazrela ho, padla mu k nohám a povedala mu: „Pane, keby si bol býval tu, môj brat by nebol umrel.“ Keď Ježiš videl, ako plače a ako plačú aj Židia, čo s ňou prišli, zachvel sa v duchu a vzrušený sa opýtal: „Kde ste ho uložili?“ Povedali mu: „Pane, pod' sa pozrieť!“ A Ježiš zaslzil. Židia povedali: „Hľa, ako ho miloval!“ No niektorí z nich hovorili: „A nemohol ten, čo otvoril oči slepému, urobiť, aby tento nezomrel?!“

Ježiš sa znova zachvel a pristúpil k hrobu. Bola to jaskyňa uzavretá kameňom. Ježiš povedal: „Odvalte kameň!“ Marta, sestra mŕtveho, mu povedala: „Pane, už páchne, veď je už štyri dni v hrobe.“ Ježiš jej vravel: „Nepovedal som ti, že ak uveríš, uvidíš Božiu slávu?“ Odvalili teda kameň. Ježiš pozdvihol oči k nebu a povedal: „Otče, ďakujem ti, že si ma vypočul. A ja som vedel, že ma vždy počuješ, ale hovorím to kvôli ľudu, čo tu stojí, aby uverili, že si ma ty poslal.“ Keď to povedal, zvolal veľkým hlasom: „Lazár, pod' von!“ A mŕtvy vyšiel. Nohy a ruky mal ovinuté plátnom a tvár obviazanú šatkou. Ježiš im povedal: „Porozväzujte ho a nechajte ho odísť!“

Mnohí z tých Židov, čo prišli k Márii a videli, čo urobil, uverili v neho.

Alebo:

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Matúša

(o apoštoloch Jánovi a Jakubovi a ich matke) (20,20 – 28)

V tom čase k Ježišovi pristúpila matka Zebedejových synov so svojimi synmi, poklonila sa a o čosi ho prosila. On sa jej opýtal: „Čo chceš?“ Vra-

vela mu: „Povedz, aby títo moji dvaja synovia sedeli v tvojom kráľovstve jeden po tvojej pravici a druhý po ľavici.“ Ježiš odpovedal: „Neviete, čo žiadate. Môžete piť kalich, ktorý mám ja piť?“ Oni mu vraveli: „Môžeme.“ On im povedal: „Môj kalich budete piť, ale dať niekomu sedieť po mojej pravici alebo ľavici nepatrí mne; to dostanú tí, ktorým to pripravil môj Otec.“

Keď to počuli ostatní desiaty, namrzeli sa na oboch bratov. Ježiš ich zavolať k sebe a povedal: „Viete, že vládcovia národov panujú nad nimi a mocnári im dávajú cítiť svoju moc. Medzi vami to tak nebude. Ale kto sa medzi vami bude chcieť stať veľkým, bude vašim služobníkom. A kto bude chcieť byť medzi vami prvý, bude vašim sluhom. Ako ani Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých.“

ČÍTANIA PRI DESIATEJ PIESNI

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Jána

(Boha sa treba báť ako ľudí - o uzdravení slepého) (9,1 – 41)

V tom čase, ako Ježiš šiel, videl človeka, ktorý bol od narodenia slepý. Jeho učeníci sa ho spýtali: „Rabbi, kto zhrešil - on, alebo jeho rodičia -, že sa narodil slepý?“ Ježiš odpovedal: „Nezhrešil ani on ani jeho rodičia, ale majú sa na ňom zjaviť Božie skutky. Musíme konať skutky toho, ktorý ma poslal, dokiaľ je deň. Ide noc, keď nik nebude môcť pracovať. Kým som na svete, som, svetlo sveta.“

Keď to povedal, napľul na zem, urobil zo sliny blato, blatom mu potrel oči a povedal mu: „Chod', umy sa v rybníku Siloe,“ čo v preklade znamená: Poslaný. On šiel, umyl sa a vrátil sa vidiaci. Susedia a tí, čo ho predtým vídali žobrať, hovorili: „Nie je to ten, čo tu sedával a žobral?“ Jedni tvrdili: „Je to on.“ Iní zasa: „Nie je, len sa mu podobá.“ On vravel: „Ja som to.“ Pýtali sa ho teda: „Ako to, že sa ti otvorili oči?“ On odpovedal: „Človek, ktorý sa volá Ježiš, urobil blato, potrel mi oči a povedal mi: „Chod' k Siloe a umy sa!“ Šiel som teda, umyl som sa a - vidím.“ Pýtali sa ho: „Kde je ten človek?“ Odpovedal: „Neviem.“

Zaviedli ho, toho, čo bol predtým slepý, k farizejom. Ale v ten deň, keď Ježiš urobil blato a otvoril mu oči, bola práve sobota. Preto sa ho aj farizeji

pýtali, ako to, že vidí. On im povedal: „Priložil mi na oči blato, umyl som sa a vidím.“ Niektorí farizeji hovorili: „Ten človek nie je od Boha, lebo nezachováva sobotu.“ Iní vraveli: „Ako môže hriešny človek robiť takéto znamenia?“ A rozštiepili sa.

Znova sa teda pýtali slepého: „Čo hovoríš o ňom ty? Ved' tebe otvoril oči!?“ On odpovedal: „Je prorok.“ Židia však neverili, že bol slepý a teraz vidí, kým si nezavolali jeho rodičov. Opýtali sa ich: „Je to váš syn? A hovoríte, že sa narodil slepý? Ako to, že teraz vidí?“ Rodičia odpovedali: „Vieme, že je to náš syn a že sa narodil slepý. Ale ako to, že teraz vidí, to nevieme, ani nevieme, kto mu otvoril oči. Jeho sa spýtajte. Má svoje roky, nech hovorí sám za seba.“ Jeho rodičia hovorili tak preto, že sa báli Židov. Židia sa už totiž uzniesli, že každý, kto by ho uznal za Mesiáša; má byť vyľúčený zo synagógy. Preto jeho rodičia povedali: „Má svoje roky, jeho sa spýtajte.“

Znovu teda zavolali človeka, čo bol predtým slepý, a povedali mu: „Vzdaj Bohu slávu! My vieme, že ten človek je hriešnik.“ On odvetil: „Či je hriešnik, neviem. Ale jedno viem: že som bol slepý a teraz vidím.“ Spýtali sa ho teda: „Čo urobil s tebou? Ako ti otvoril oči?“ Odpovedal im: „Už som vám povedal, a nepočuli ste. Prečo to chcete počuť znova? Chcete sa aj vy stať jeho učeníkmi?“ Vynadali mu a povedali: „Ty si jeho učeník, my sme Mojžišovi učeníci. My vieme, že Mojžišovi hovoril Boh, a o tomto nevieme ani to, odkiaľ je.“ Ten človek im odpovedal: „Práve to je čudné, že vy neviete, odkiaľ je, a mne otvoril oči. Vieme, že hriešnikov Boh nevyslyší; ale vyslyší toho, kto si Boha ctí a plní jeho vôľu. Od vekov nebolo počuť, že by bol niekto otvoril oči slepému od narodenia. Keby on nebol od Boha, nemohol by nič také urobiť.“ Povedali mu: „Celý si sa v hriechoch narodil a nás poučáš?!“ A vyhnali ho von.

Ježiš sa dopočul, že ho vyhnali, vyhľadal ho a povedal mu: „Ty veríš v Syna človeka?“ On vravel: „A kto je to, Pane, aby som v neho uveril?“ Ježiš mu povedal: „Už si ho videl - a je to ten, čo sa rozpráva s tebou.“ On povedal: „Verím, Pane,“ a klaňal sa mu. Ježiš povedal: „Súdiť som prišiel na tento svet: aby tí, čo nevidia, videli, a tí, čo vidia, aby oslepli.“

Začuli to farizeji, čo boli pri ňom, a povedali mu: „Sme azda aj my slepí?!“ Ježiš im odpovedal: „Keby ste boli slepí, nemali by ste hriech. Vy však hovoríte: „Vidíme.“ A tak váš hriech ostáva.

Alebo:

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Marka

(o uzdravení Jairovej dcéry a chorej ženy) (5,21 – 43)

V tom čase, keď sa Ježiš znova preplavil loďou na druhý breh, zišiel sa k nemu veľký zástup a bol pri mori. Tu prišiel jeden z predstavených synagógy menom Jairus a len čo ho zazrel, padol mu k nohám a veľmi ho prosil: „Dcéra mi umiera. Poď vlož na ňu ruky, aby ozdravela a žila.“ Ježiš odišiel s ním a za ním išiel veľký zástup a tlačil sa na neho.

Bola tam aj istá žena, ktorá mala dvanásť rokov krvotok. Veľa vystála od mnohých lekárov a minula celý majetok, ale nič jej nepomohlo, ba bolo jej vždy horšie. Keď sa dopyčula o Ježišovi; prišla v zástupe zozadu a dotkla sa jeho šiat. Povedala si totiž: „Ak sa dotknem čo len jeho odevu, ozdraviem.“ A hneď prestala krváčať a pocítila v tele, že je z choroby vyliečená. Ježiš hneď poznal, že z neho vyšla sila. Obrátil sa k zástupu a spýtal sa: „Kto sa to dotkol mojich šiat?“ Jeho učeníci mu vraveli: „Vidíš, že sa na teba tlačí zástup, a pýtaš sa: „Kto sa ma dotkol?“ Ale on sa obzeral, chcel vidieť tú, čo to urobila. Žena, vediac, čo sa s ňou stalo, prišla so strachom a chvením padla pred neho a povedala mu celú pravdu. A on jej povedal: „Dcéra, tvoja viera ťa uzdravila. Chod' v pokoji a buď uzdravená zo svojej choroby.“

Kým ešte hovoril, prišli z domu predstaveného synagógy a povedali: „Tvoja dcéra umrela; načo ešte unúvaš učiteľ?“ Ale keď Ježiš počul, čo hovorila, povedal predstavenému synagógy: „Neboj sa len ver!“ A nikomu nedovolil ísť za sebou, iba Petrovi, Jakubovi a Jakubovmu bratovi Jánovi. Keď prišli k domu predstaveného synagógy, videl rozruch, plač a veľké bedákanie. Vošiel dnu a povedal im: „Prečo sa plašíte a nariekate? Dievča neumrelo, ale spí.“ Oni ho vysmiali. Ale on všetkých vyhnal, vzal so sebou otca a matku dievčaťa a tých, čo boli s ním, vstúpil ta, kde dievča ležalo, chytil ho za ruku a povedal mu: „Talitha kum!“, čo v preklade znamená: „Dievča, hovorím ti, vstaň!“ A dievča hneď vstalo a chodilo; malo totiž dvanásť rokov. I stírpli od veľkého úžasu. On im prísne prikázal, že sa to nesmie nik dozvedieť, a povedal, aby dievčaťu dali jesť.

Alebo:

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Marka

(o vytralosti Syrofeničanky) (7,24 – 30)

V tom čase Ježiš odišiel do končín Týru a Sidonu. Vošiel do jedného domu, lebo nechcel, aby niekto o ňom vedel, ale nemohol sa utajiť. Lebo len čo sa o ňom dopytala istá žena, ktorej dcéra bola posadnutá nečistým duchom, prišla a hodila sa mu k nohám. Žena bola Grékyňa, rodom Sýrofeničanka. A prosila ho, aby vyhnal zlého ducha z jej dcéry.

On jej povedal: „Nechaj, nech sa najprv nasýtia deti, lebo nie je dobré vziať chlieb deťom a hodiť ho šteňatám.“ Ale ona mu odvetila: „Pane, aj šteňatá jedia pod stolom odrobinky po deťoch.“ On jej povedal: „Pre tieto slová choď, zlý duch vyšiel z tvojej dcéry.“ A keď prišla domov, našla dievča ležať na posteli; a zlý duch bol preč.

ČÍTANIA PRI JEDENÁSTEJ PIESNI

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Lukáša

(o milosrdnom otcovi a jeho dvoch synoch) (15,1-3.11 – 32)

V tom čase sa k Ježišovi približovali všetci mýtnici a hriešnici a počúvali ho. Farizeji a zákonníci šomrali: „Tento prijíma hriešnikov a jedáva s nimi.“ Preto im povedal toto podobenstvo:

„Istý človek mal dvoch synov. Mladší z nich povedal otcovi: „Otec, daj mi časť majetku, ktorá mi patrí.“ A on im rozdelil majetok.

O niekoľko dní si mladší syn všetko zobral, odcestoval do ďalekého kraja a tam svoj majetok hýrivým životom premárnil. Keď všetko premrhal, nastal v tej krajine veľký hlad a on začal trieť núdzu. Išiel teda a uchytil sa u istého obyvateľa tej krajiny a on ho poslal na svoje hospodárstvo svine pásť. I túžil nasýtiť sa aspoň strukmi, čo žrali svine, ale nik mu ich nedával. Vstúpil teda do seba a povedal si: „Koľko nádenníkov u môjho otca má chleba nazvyš, a ja tu hyniem od hladu. Vstanem, pôjdem k otcovi a poviem mu: Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom. Prijmi ma ako jedného zo svojich nádenníkov.“ I vstal a šiel k svojmu otcovi.

Ešte bol ďaleko, keď ho zazrel jeho otec, a bolo mu ho ľúto. Pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho. Syn mu povedal: „Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom.“ Ale otec povedal svojim sluhom: „Rýchlo prineste najlepšie šaty a oblečte ho! Dajte mu prsteň na ruku a obuv na nohy! Privedte vykúpené

teľa a zabite ho. Jedzme a veselo hodujme, lebo tento môj syn bol mŕtvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa.“ A začali hodovať.

Jeho starší syn bol práve na poli. Keď sa vracal a približoval sa k domu, počul hudbu a tanec. Zavolať si jedného zo sluhov a pýtal sa, čo sa deje. Ten mu povedal: „Prišiel tvoj brat a tvoj otec zabil vykrmené teľa, lebo sa mu vrátil zdravý.“ On sa však nahneval a nechcel vojsť. Vyšiel teda otec a začal ho prosiť. Ale on odpovedal otcovi: „Už toľko rokov ti slúžim a nikdy som neprestúpil tvoj príkaz, a mne si nikdy nedal ani kozliatko, aby som sa zabavil so svojimi priateľmi. No keď prišiel tento tvoj syn, čo ti prehýril majetok s neviestkami, pre neho si zabil vykrmené teľa.“ On mu na to povedal: „Syn môj, ty si stále so mnou a všetko, čo ja mám, je tvoje. Ale patrilo sa hodovať a radovať sa, lebo tento tvoj brat bol mŕtvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa.“

ČÍTANIA PRI DVANÁSTEJ PIESNI

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Jána

(o veľkosti Božej láske k nám) (3,16-21)

Pán povedal: Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život. Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil. Kto v neho verí, nie je súdený. Ale kto neverí, už je odsúdený, pretože neuveril v meno Jednorodeného Božieho Syna. A súd je v tomto: Svetlo prišlo na svet, a ľudia milovali tmu viac ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé. Ved' každý, kto zle robí, nenávidí svetlo a nejde na svetlo, aby jeho skutky neboli odhalené. Ale kto koná pravdu, ide na svetlo, aby bolo vidieť, že svoje skutky koná v Bohu.

Alebo:

Čítanie zo Skutkov apoštolov

(o Svätom Duchu, ktorí nám dáva svoje dary a buduje Cirkev) (2,1-15.22-24.36-41)

V tých dňoch, keď prišiel deň Päťdesiatnice, boli apoštoli vedno na tom istom mieste. Tu sa náhle strhol hukot z neba, ako keď sa ženie prudký

vietor, a naplnil celý dom, v ktorom boli. I zjavili sa im akoby ohnivé jazyky, ktoré sa rozdelili, a na každom z nich spočinul jeden. Všetkých naplnil Duch Svätý a začali hovoriť inými jazykmi; ako im Duch dával hovoriť.

V Jeruzaleme boli Židia, nábožní ľudia zo všetkých národov, čo sú pod nebom. Keď sa teda strhol tento hukot, mnoho sa ich zbehlo a boli zmätení, lebo každý ich počul hovoriť svojím jazykom. I strpli a udivení vraveli: "Nie sú títo všetci, čo tu hovoria, Galilejčania? A ako to, že ich každý z nás počuje vo svojom vlastnom jazyku, v ktorom sme sa narodili? My, Parti, Médi, Elamčania, obyvatelia Mezopotámie, Judey a Kapadócie, Pontu a Ázie, Frýgie a Pamfýlie, Egypta a líbyjských krajov okolo Cyrény, prisťahovaní Rimania, Židia aj prozelyti, Kréťania i Arabi: počujeme ich vo svojich jazykoch hovoriť o veľkých Božích skutkoch."

Všetci žasli a v rozpakoch si vraveli: "Čo to má znamenať?" Ale iní s úsmeškom hovorili: "Sú plní mladého vína."

Tu vystúpil Peter s Jedenástimi a zvýšeným hlasom im povedal: "Mužovia judejskí a všetci, čo bývate v Jeruzaleme, aby vám toto bolo známe, počúvajte moje slová. Títo nie sú opití, ako si myslíte! Veď je len deväť hodín ráno.

Mužovia, Izraeliti, počujte tieto slová: Boh u vás potvrdil muža, Ježiša Nazaretského, mocnými činmi divmi a znameniami, ktoré, ako sami viete, Boh skrze neho medzi vami urobil. A vy ste ho, vydaného podľa presného Božieho zámeru a predvídania, rukami bezbožníkov pribili na kríž a zavraždili. Ale Boh ho vzkriesil a zbavil múk smrti, lebo ho nemohla držať vo svojej moci. Nech teda s istotou vie celý dom Izraela, že toho Ježiša, ktorého ste vy ukrižovali, Boh urobil aj Pánom aj Mesiášom."

Keď to počuli, bolesť im prenikla srdce a povedali Petrovi a ostatným apoštolom: "Čo máme robiť bratia?" Peter im povedal: "Robte pokánie a nech sa dá každý z vás pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha. Veď to prisľúbenie patrí vám a vašim deťom i všetkým, čo sú ďaleko; všetkým, ktorých si povolá Pán, náš Boh." A ešte mnohými inými slovami ich zaprisahával a povzbudzoval: "Zachráňte sa z tohoto zvrhého pokolenia!" Oni prijali jeho slovo a dali sa pokrstiť; a v ten deň sa pridalo asi tritisíc duší.

*Pre Gréckokatolícku farnosť Drienica
pripravil o. Milan Mojžiš
Rok rodiny 2014*